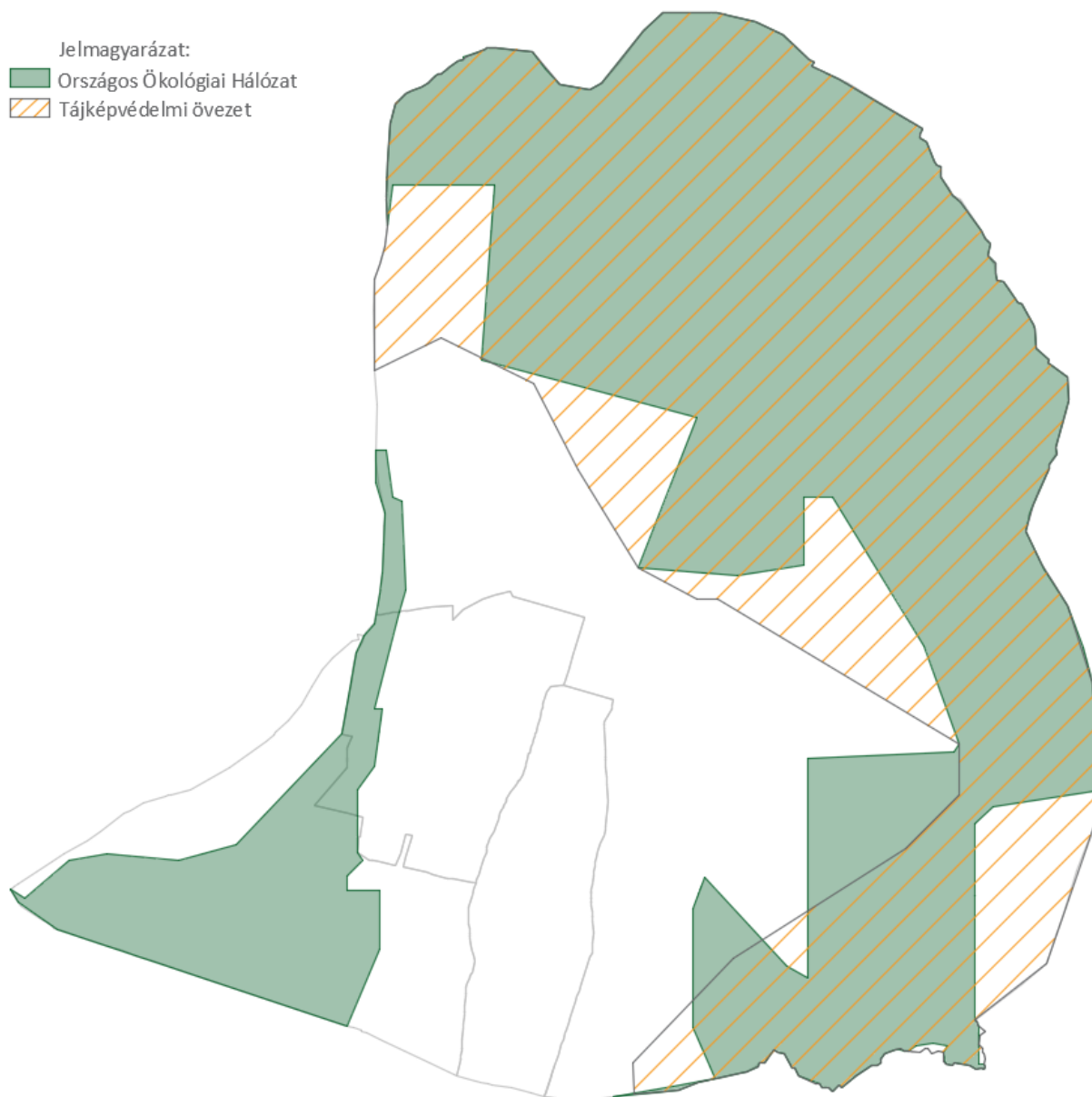

1. függelékaz1/2019. (II.18.) önkormányzati rendelethez

Településképi szempontból kiemelt területek

1. Táj- és természetvédelem alatt álló területek

2. Örökségvédelemmel érintett területek

Régészeti lelőhelyek:

azonosító	település	lelőhely- szám	név	HRSZ
39038	Almásháza	1	Temető	045/1, 048, 051/12, 047/4, 051/11, 051/10, 051/9, 049, 046/1
67281	Almásháza	2	Belterület	35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43/2, 54/2, 52/2, 44/2, 42/2, 42/1, 44/1

2. függelék/2019. (II.18.) önkormányzati rendelethez

Ajánlott növényjegyzék

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján

Az itt megadott általános jegyzéket az élőhelyi adottságok, települési hagyományok tovább árnyalhatják.

A lakóterület kertje:

Javasolt kialakításának előzménye és mintája a parasztkertek hagyománya, melynek számos vonása ma is megtalálható a Balaton-felvidék településein. Ez kiegészíthető a klimatikus adottságoknak megfelelő, honos növényzettel.

- gyepterületek:

Kialakításuknál a lakókertben az egyetlen fajból álló, fajszegény gyepek helyett a területen előforduló több fűfaj és más alacsony lágyszárú növényzet használatával virágos gyeplétesítése javasolt. Kialakítása természetes úton, vagy fűmag keverék vetésével történhet. (Pl. Sport keverékkel megerősödő gyepre Margitsziget keverékkel és apró díszítő lágyszárúakkal fajgazdag, természetes hatású pázsit telepítése.) A gyeplélek szélén, vagy a kevésbé taposott foltokban a környék szép vadvirágai {azoknak kertészeti változatai} ültethetők.

Többféle fűmag használatával a természeteshez közelebb álló gyeplélek kialakítása.

Javasolt alkotók:

francia perje (*Arrhenatherum elatius*), karcsú fényperje (*Koeleria cristata*), prémes gyöngyperje (*Melica ciliata*), sziklai csenkesz (*Festuca pseudodalmatica*), kései perje (*Cleistogenes serotina*), vékony csenkesz (*Festuca ovina*)

- A fű felületét apró növésű lágyszárúak díszíthetik, pl. százszorszép (*Bellis perennis*), vajsínű ördög szem (*Scabiosa caucasica*), kakukkfű (*Thymus* sp.), veronika fajok (*Veronica* sp.), hasznos földtömjén (*Pimpinella saxifraga*), fehér here (*Trifolium repens*)

- A gyeplélek szélénél, vagy kevésbé taposott foltokban telepíthetők, pl. török hóvirág (*Galanthus elwesii*) széles levelű salamonpecsét (*Polygonatum latifolium*), illatos ibolya (*Viola odorata*), gyöngyvirág (*Convallaria majalis*).

A kertet szegélyezhetik alacsony növésű, ill. helyenként magasabb virágos növények. Kedvező a fűszer és gyógynövények használata is. A kerítések, támfalak felületét díszcserjék sora élénkítheti. Nagyobb felület esetén feltétlenül szükséges a kőbástyára, kerítésre felkúszó, vagy lecsüngő növényzet telepítése.

- Alacsony növésű szegélyvirágok:

porcsinrózsa (*Portulaca grandiflora*), petúnia (*Petunia hybrida*), árvácska (*Viola wittrockiana*), körömvirág (*Calendula officinalis*), jácintok (*Hyacinthus* sp.), lila sáfrány (*Crocus vernus*), fehér nárcisz (*Narcissus poeticus*), aranysáfrány (*Crocus aureus*), csupros nárcisz (*Narcissus pseudonarcissus*), kék nőszirm (*Iris germanica*), tazetta nárcisz (*Narcissus tazetta*), pompás nárcisz (*Narcissus incomparabilis*), törökszegfű (*Dianthus barbatus*), törpe bársonyvirág (*Tagetes patula*), kerti szegfű

(Dianthuscaryophyllus), búzavirág (Centaureacyanus), habszegfű fajok (Silenesp.), szikla-bőrlevél (Bergeniacrassifolia)

- Magasabb kerti virágok:

nefelejcs (Myosotissilvestris), tornyos harangvirág (Campanulapiramidalis), ezüstös pipitér (Anthemisbiebersteiniaia), kerti margaréta (Chrysanthemum maximum), estike (Hesperismatronalis), mezei margaréta (C. leucanthemum), erdei szellőrózsa (Anemonesylvestris), kerti szarkaláb (Consolidaajacis), fehér liliom (Liliumcandidum), japán árnyliliom (Hostalancifolia), tűzliliom (Liliumbulbiferum), pálmaliliom (Yuccafilamentosa), tulipánfélék (Tulipasp.), bugás lángvirág (Phloxpaniculata), oroszlánszaj (Antirrhinummajus), kerti fátylvirág (Gypsophilaelegans), báránnyarok (Amaranthushypochondriacus), nagymeték (Vinca major)

- kerti díszként is használható fűszer- és gyógynövények:

izsóp (Hypossoofficinalis), levendula (Lavandulaangustifolia), rozmaring (Rosmarinusofficinalis), kerti ruta (Rutagraveolens), orvosi zsálya (Salviaofficinalis), kakukkfű fajok (Thymusserpyllum, T. sp.), bazsalikom (Ocymumbasalicum), szurokfű (Origanumvulgare)

- kerítést kísérő díszcserjék:

kerti madárbirs (Cotoneasterhorizontalis), tűztövis (Pyracanthacoccinea), egybibés galagonya (Craetegusmonogyna), nyári orgona (Buddleiadaavidii), mályva (Hibiscussiriacus)

- felkúszó és lecsüngő növényzet (támfalra, kerítéshez, kőfal elé):

trombita folyondár (Campsisradicans), sarkantyúka (Tropaeolummajus), tatár lonc (Loniceratatarica), magyar lonc (Loniceratellmaniana), borostyán (Hederahelix), kék hajnalka (Ipomoeatricolor), ligeti szőlő (Vitissilvestris), bíboros hajnalka (Ipomoeapurpurea), lila akác (Wisteriasinensis)

- kőfalakat, támfalakat élénkítő növényzet (a kúszónövényekkel együtt alkalmazva):

sziklaiternye (Alyssumsaxatile), fehér varjúháj (Sedum album), rózsás kövirózsa (Sempervivummarmoreum), borsos varjúháj (Sedumacra), valamint kertészetekben kapható termesztett fajok

A lakótelek fái:

A régi falusi kertekben jellemzőek a haszonfák voltak, főleg a kevés permetezést igénylő gyümölcsfák. Más fát csak megtűrték - nem vágtak ki -, ha kivételesen szép volt. pl. kislevelű hárs (Tiliacordata), berkenye (Sorbusp.), vadkörte (Pyruspyraster), tölgy (Quercussp.), tájfajták

- javasolt gyümölcsfák és cserjék:

dió (Juglansregia), kajsziparack (Prunusarmeniaca), őszibarack (Prunuspersica), mandula (Prunusdulcis), szilva (Prunusdomestica), meggy (Prunuscerasus), cseresznye (Cerasussp.), alma (Malusdomestica), körte (Pyruscommunis), eperfa (Morus alba), szőlő (Vitisvinifera), füge (Ficuscarica), málna (Rubusideaus), piros ribizli (Ribesspicatum), egres (Ribesusva-crispa), mogyoró (Corylusavellana)

Sajátos hangulatot adhat a különféle díszfák (Cucurbitapepo), a kúszó bab (Phaseolus sp.), napraforgó (Helianthus annuus) mértéktartó alkalmazása.

A lakótelken a felsorolt növényfajokból ízléssel összeválogatva alakítható ki a virágos gyepek, néhány árnyékot adó (gyümölcs)fa, a széleken cserjék, virágok, a kerítést kísérő magasabb virágok vagy cserjesor, a nagyobb függőleges felületeket vagy kőfalat derítő kúszónövények, sziklai növényzet. A lakóházat, tornácot, falmélyedéseket cserepes dísnövények gazdagíthatják, legjellemzőbb a muskátli (Pelargonium zonale).

Közterületek, parkok növényzete:

Alapvető szempont, hogy a területen honos növényfajok, fák és cserjék {és azok kertészeti változatainak} használatával kerüljenek kialakításra. Nagyszámú fa, bokor alkalmazása esetén a lágyszárúak, virágok a kezelt parkok jellegét kevésbé határozzák meg.

A növények nemesítésével a távoli területeken honos virágok mindennapi alkalmazása elterjedt. A díszparkokban a honos fajok alkalmazása mellett lágyszárúak esetében kisebb mértékben elfogadott a zöldfelületek karakteréhez igazodó nemesített más fajok ültetése is.

- Fák a településközpontban, a templom körül és a jelentősebb középületeknél:

kislevelű hárs (Tiliacordata), vadgesztenye vagy bokrétafa (Aesculus hippocastanum), molyhos tölgy (Quercus pubescens), kocsánytalan tölgy (Quercus petraea)

- További ajánlott fajok:

mezei juhar (Acer campestre), mezei szil (Ulmus minor), magas kőris (Fraxinus excelsior), virágos v. mannakőris (Fraxinus ornus), madárberkenye (Sorbus aucuparia)

Színezheti az összetételt egy-egy rezgő nyár (Populus tremula), nyír (Betula pendula), eperfa (Morus alba).

- Cserjék:

madár-birs (Cotoneaster sp.), cserszömörce (Cotinus coggygria), egybibés galagonya (Crataegus monogyna), kecskerágó (Euonymus sp.), veresgyűrű som (Cornus sanguinea), kökény (Prunus spinosa), közönséges fagyal (Ligustrum vulgare), mogyoró (Corylus avellana)

A lakókerteknél felsorolt gyümölcsfák, cserjék, kúszónövények is alkalmazhatók a hely függvényében.

Külterületeken ajánlott növényzet:

Szőlőhegyeken a történeti szőlőművelés fenntartásával csak a pince bejáratnál jellemző a kis gyepterület. Az épület vagy boltipince mellett díófák ültetése általános, melyek egyben a pince árnyékolását is szolgálják. Esetleg telepíthető néhány gyümölcsfa, főként csonthéjasok, és cserjék. Gyakori a cseresznye, mandula, szelídgesztenye fa ültetése.

A tájidegen növényzet alkalmazását mindenképpen kerülni kell.

A települések további külterületén megtalálhatók a természeti értéket hordozó rétek, gyepek, nádasok, mélyfekvésű, vizes élőhelyek és a patakokat, élővízfolyásokat kísérő természetes növényzet. E területek természetes növényzetének megőrzése, a változatlan élőhelyi feltételek

fenntartása szükséges. Tájképi értékük mellett ökológiai kapcsolatot, sok állatfaj számára menedéket jelentenek a patakot szegélyező és az út mentén látható fasorok, sövények.

A védett táj egyediségének megőrzéséhez a településeken, különösen a külterületen kerülni kell a tájidegen növényfajok használatát. Az arborétumok és díszparkok gyűjteményének kivételével a Balaton-felvidéki táj szépségét a sokféle élőhelyet jellemző honos növényzet gazdagsága adja. Ezért a tájidegen fajok egyedei (pl. a fenyők (*Picea*sp)) csak igen kis mértékben, inkább csak egy-két jelentős épülethez kapcsolódva jelenjenek meg a településeken. A lakó- és üdülőtellek, de különösen a külterületek, szőlőhegyek területén a tájidegen fajok (tű- és pikkelylevelűek, tuja (*Thuja occidentalis*)) ültetése feltétlenül kerülendő.

A nyomvonalas infrastruktúra létesítésénél (út, közművezetékek) különösen fontos a bolygatott területek helyreállítása, a telepítésre kerülő növényzetnek a honos állományból történő megválasztása, a terület élőhelyi adottságainak függvényében.

3. függelék az 1/2019. (II.18.) önkormányzati rendelethez

Kerülendő, inváziós növényfajok

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján

Az adventív fajok ellenőrizhetetlen mértékű szaporodásukkal a növényzet összetételében, a települési és természetes zöldfelületekben óriási károkat okoznak, terjeszkedésük meg nem állítható. Ide sorolható pl. a bálványfa (*Ailanthus altissima*), gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), akác (*Robinia pseudo-acacia*), aranyvessző (*Solidago canadensis*), S. *gigantea*), ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*).

1143/2014. EU rendelet az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről

A rendelet alapján a tagországok képviselőiből álló inváziós fajok elleni védelemért felelős bizottság elfogadta azt a növény- és állatfajlistát, mely az Unió számára veszélyt jelentő inváziós idegenhonos fajok jegyzékét alkotja. A listán szereplő fajok egyedeire vonatkozó szigorú szabályok szerint tilos az egész EU területén forgalomba hozni és a természetbe kibocsátani akár egyetlen példányt is, de a behozatalra, tartásra, tenyésztésre, szaporításra, szállításra, kereskedelemre és felhasználásra is hasonlóan szigorú szabályok vonatkoznak.

A listában szereplő növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
Borfa, tengerparti seprúcserje	<i>Baccharis halimifolia</i>
Kaliforniai tündérhínár	<i>Cabombacariniana</i>
Vízjácint	<i>Eichhornia crassipes</i>
Perzsa medvetalp	<i>Heracleum persicum</i>
Sosnowsky-medvetalp	<i>Heracleum sosnowskyi</i>
Hévízi gázló	<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>
Fodros átokhínár	<i>Lagarosiphon major</i>
Nagyvirágú tóalma	<i>Ludwigia grandiflora</i>
Sárgavirágú tóalma	<i>Ludwigia peploides</i>
Sárga lápbuzogány	<i>Lysichiton americanus</i>
Közönséges süllőhínár	<i>Myriophyllum aquaticum</i>
Keserű hamisüröm	<i>Parthenium hysterophorus</i>
Ördögfarok keserűfű	<i>Persicaria perfoliata</i>
Kudzu nyílgyökér	<i>Pueraria montana</i> var. <i>lobata</i>

Várhatóan az alábbi fajokkal fog bővülni a lista:

Magyar név	Tudományos név
Közönséges selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
Vékonylevelű átokhínár	<i>Elodea nuttallii</i>
Bíbor nebáncsvirág	<i>Impatiens glandulifera</i>
Felemáslevelű süllőhínár	<i>Myriophyllum heterophyllum</i>
Kaukázusi medvetalp	<i>Heracleum mantegazzianum</i>
Óriásrebarbara	<i>Gunnera tinctoria</i>
Tollborzfü	<i>Pennisetum setaceum</i>
	<i>Alternanthera philoxeroides</i>
	<i>Microstegium vimineum</i>

269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet

a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól

A kormányrendelet melléklete meghatározza azoknak a fajoknak a listáját, melyek inváziós és termőhely-idegen növényfajoknak tekinthetők, így az 5. § (2) bekezdés értelmében a Natura 2000 gyepterületeken ezek megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni, állományuk visszaszorításáról gondoskodni kell mechanikus védekezéssel vagy speciális növényvédőszer-kijuttatással.

Az érintett növényfajok:

1. Fásszárú inváziós és termőhely-idegen növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
akác	Robiniapseudo-acacia
amerikai kőris	Fraxinusamericana
bálványfa	Ailanthusaltissima
keskenylevelű ezüstfa	Elaeagnusangustifolia
fekete fenyő	Pinusnigra
erdei fenyő	Pinussilvestris
gyalogakác	Amorphafruticosa
kései meggy	Prunusserotina
zöld juhar	Acernegundo

2. Lágyszárú inváziós növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
alkörmös	Phytolaccaamericana
japánkeserűfű fajok	Fallopiaspp.
kanadai aranyvessző	Solidagocanadensis
magas aranyvessző	Solidagogigantea
parlagfű	Ambrosiaartemisifolia
selyemkóró	Asclepiassyriaca
süntők	Echinocystislobata

43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet

a növényvédelmi tevékenységről

A rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében a földhasználó és a termelő köteles védekezni az alábbi növények ellen: parlagfű (*Ambrosiaartemisifolia*), keserű csucor (*Solanumdulcamara*), selyemkóró (*Asclepiassyriaca*), aranka fajok (*Cuscutaspp.*).